

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

Tillæg 2 til § 11 miljøgodkendelse af

Vester Bjerregaard
Trehøjevej 62
7480 Vildbjerg

Afgørelsesdato: 3. januar 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-78-16

Registreringsblad

Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for godkendelse:	03.01.2017
Ansøgningsskema nr.	90775, version 4
Tidligere ansøgningsskema nr.	30-05-2008, nr. 6800 , version 5
Ejendommens navn	Vester Bjerregaard
CVR-nr.	15501502
CHR nr.	58587
Ejendomsnummer	65770905669
Matr. Nr. (ejerlav)	5C, Heden, Timring
Adresse	Trehøjevej 62 7480 Vildbjerg
Ansøgers navn og adresse	Bjarne Refsgaard Trehøjevej 62 7480 Vildbjerg E-mail bcrefsgaard@mail.tele.dk Mobil nr. 21701638
Kontaktperson på ejendommen	Bjarne Refsgaard, tlf. 97386385, mobil 21701638
Konsulent	Heden og Fjorden Nupark 47 7500 Holstebro Akice Nielsen E-mail ani@hfic.dk Telefon nr. 96296938
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune Rådhuset Torvet 7400 Herning
Miljøsagsbehandler	Pernille Kjeldsen
Kvalitetssikring	Sarah Bourgeois

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

.....	1
REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
DRIFT OG INDRETNING	6
ÅRSPRODUKTION	6
UDBRINGNINGSAREALER	8
EGENKONTROLVILKÅR	8
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE	9
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	11
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	12
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	12
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	12
AFTALEAREALER	12
UDBRINGNINGSAREALER	12
VURDERINGSGRUNDLAG	12
EJENDOMMENS BELIGGENHED	13
PÅVIRKNING AF JORD	16
PÅVIRKNING AF GRUNDTVAND	16
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER	20
PÅVIRKNING AF NATUR	22
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.	28
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	29
GENNEMGANG AF BAT FOR TREHØJEVEJ 62, VILDBJERG	32
BAT – FODER	33
BAT – STALDINDRETNING	33
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI	34
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	36
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	36
SAMLET VURDERING AF BAT	37
OVERSIGT OVER BILAG	38

Indledning

Vester Bjerregaard v/ Bjarne Refsgaard har søgt Herning Kommune om et tillæg nr. 2 til en § 11 godkendelse, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, af husdyrbruget Trehøjevej 62, 7480 Vildbjerg.

Der er i § 11 godkendelsen fra 27. oktober 2008, givet tilladelse til udvidelse af dyreholdet til:

126 malkekøer,
10 småkalve 0-2 mdr.,
17 småkalve 2-6 mdr.,
40 kvier/stude 6-15 mdr.,
59 kvier/stude 15-25 mdr.,
63 tyrekalve 43-70 kg, alle tung race +
4 jerseykøer,
1 jerseykalv 2-6 mdr.,
3 jersey kvier/stude 15-25 mdr.,
3 jersey kvier/stude 6 mdr.- kælving
2 jersey tyrekalve 25-70 kg.

Udover udvidelse af dyreholdet, blev der også givet tilladelse til 1 stk. 3000 m³ gyllebeholder, og en plansilo på 55x40 m, samt tilbygning til eksisterende stald på 1056 m².

Produktionstilladelsen fra 2008, er dog aldrig taget i brug, og denne er dermed bortfaldet.

Den 19. februar 2009 gives tillæg nr. 1 til godkendelsen. Her gives der tilladelse til at ændre placeringen af køresiloen. Der er givet tilladelse til den nye stald i § 11 godkendelsen fra den 27. oktober 2008.

Den 11. september 2009 gives der en tilladelse (§ 17) til udspreddning af gylle fra bedriften på nyindkøbt jord. Markerne der er vurderet på, er mark nr. 34-0, 35-0, 36-0, en udvidelse på 24,65 ha jord.

I dette tillæg nr. 2 ansøges der om at få lov til at have det tilladte dyrehold fra den 27. oktober 2008, i eksisterende staldbygning. Godkendelsen fra 2008 er givet i forventning om at der ville blive etableret en ny stald. Stalden, er aldrig blevet opført. Derfor er forudsætningerne for meddelsen af den tidligere godkendelse (fra 2008) ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold, på ejendommen. Dette er årsagen til at tillægget udarbejdes. Der sker derved ingen bygningsmæssige ændringer.

Der sker heller ikke ændringer i selve arealerne, men der tilføres mere N og P på arealerne, men dyretrykket på 1,7 DE/ha overholdes stadig.

Produktionen vil således gå fra:

Tung race

98 malkekvæg (tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (2008)
21 Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)
77 kvier/stude (6 mdr.- kælving), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) tung race
49 Tyrekalv, tung race (43-70 kg.), Dybstrøelse (hele arealet)

Jersey

4 Jerseyko (Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (2008)
1 Småkalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)
6 kvier/stude (kælving), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) Jersey
2 Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Ansøgt drift:

Tung Race

121 malkekvæg (tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

5 Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)

30 Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

99 kvier/stude (6 mdr.- kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) tung race

63 Tyrekalv, tung race (43-70 kg.), Dybstrøelse (hele arealet)

Jersey

4 Jerseyko (Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

5 Småkalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

6 kvier/stude (kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) Jersey

2 Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Der søges om at udvidelsen fra 186,73 DE i kvæg til 253,00 DE i kvæg, kan ske i eksisterende staldbygning.

Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 3,6 km øst for Ørnvej by, som også er den nærmeste landsby.

Tillægget er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg nr. 2 til gældende miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Trehøjvej 62, 7480 Vildbjerg med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Det er desuden et krav at de opstillede vilkår bliver overholdt.

Vilkår for husdyrproduktion på Trehøjevej 62, Vildbjerg

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for tillægget fremgår af ansøgningen og kvægbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften

Tung race

98 malkekvæg (tung race,) (2008)

21 Småkalv, tung race (0-6 mdr.),

77 kvier/stude (6 mdr. - kælving), tung race

49 Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.),

Jersey

4 Jerseyko (2008)

1 Småkalv, jersey (0-6 mdr.), 6 kvier/stude (kælving),

2 Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.)

Den del af tillægget, som ikke er udnyttet inden to år, efter at tillægget er meddelt, bortfalder.

2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af tillæg nr. 2 på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.

3. Følgende vilkår fra § 11 godkendelsen dateret den 27. oktober 2008, ophæves i forbindelse med dette tillæg: Vilkår 7, 58 og 60.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejer af ejendommen.

Årsproduktion

4. Tilladt årsproduktion:

126 årskøer, tung race (11.500 kg mælk/ årsko)

30 småkalve, tung race (0 – 6 mdr.)

99 kvier, tung race (6 – 25 mdr.)

63 tyrekalve, tung race (43 – 70 kg)

4 Jerseymalkeko (11.500 kg mælk/årsko)

5 Småkalv, jersey (0-6 mdr.),

6 kvier/stude (6-kælving), Jersey

2 Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.),

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/ aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
1	Malkeko, (tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) 11.000 kg		111	165,87
1	Malkeko, (tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) 11.000 kg		10	14,94
3	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet) 11.000 kg		5	7,47

3	Småkalve, dybstrøelse	(0 – 6 mdr.)	30	8,11
2	Kvier / Stude Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) tung race	(6-15 mdr.)	9	3,42
2	Kvier / Stude Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) tung race	(6-15 mdr.)	31	11,78
2	Kvier / Stude Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) tung race	(15-28 mdr.)	59	31,41
3	Tyrekalve, dybstrøelse	(43 - 70 kg.)	63	1,11
1	Jerseyko, (Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) 11.000 kg		4	5,30
3	Småkalve Jersey, dybstrøelse	(0 – 6 mdr.)	30	1,00
2	kvier/stude Jersey (kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	(6-25 mdr.)	3	1,07
2	kvier/stude (kælvning) Jersey, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	(15-25 mdr.)	3	1,24
3	Tyrekalve, Jersey på dybstrøelse	(0-6 mdr.)	2	0,07
I alt				253,00

Baggrunden for at mælkeydelsen for jersey køerne er sat så højt, er at mælkeydelsen er angivet som et gennemsnit for hele dyreholdet.

5. Nedgang i mælkeydelsen må ikke konverteres til flere dyr.
6. Beregningen af dyreenheder for køerne er sket med baggrund i mælkeydelsen på 11.000 kg mælk. Såfremt mælkeydelsen overstiger dette,
 - a. Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af køer, kvier eller kalve, så den tilladte husdyrproduktion på 253,00 DE ikke overstiges **eller**
 - b. Skal ejer anmelde og Herning Kommune skal godkende en forøgelse af harmoniarealet **og / eller**
 - c. Skal der ske en anden afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal godkendes af Herning Kommune.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. For at sikre, at eventuel faldende mælkeydelse ikke omsættes til ekstra køer, er der stillet vilkår til dette. Årsagen er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak og lugtgeneberegninger fra ejendommen eller beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen.

Ved stigende mælkeydelse skal ejer sikre, at de ekstra DE i husdyrgødning afsættes som angivet under vilkår 8 a, b og c. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Dette vilkår er stillet for at give ansøger mulighed for at videreudvikle sin besætning.

Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26/11/2015 med efterfølgende ændringer

Udbringningsarealer

7. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha. Der må maksimalt tilføres 22.229,37 kg N og 3.334,27 kg P.
8. Produktionen må ikke overskride 240,99 DE, før der foreligger en underskrevet kontrakt med Biogasselskab.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal, og at disse ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning, idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående miljøgodkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrolvilkår

9. **Ammoniakreducerende teknologi**
 - a. **Skrabeanlæg til fjernelse af husdyrgødning hver 4 time.** Enhver type af driftsstop over 24 timer af skrabeanlægget noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
10. **Fraført husdyrgødning – Aftalearealer**
 - a. Aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften skal fremgå af gødningsregnskabet Skema B1.

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere §11 miljøgodkendelse fra den 27. oktober 2008
- Tillæg nr.1 fra den 19. februar 2009
- § 17 udskiftning af arealer fra den 11. september 2009
- Supplerende oplysninger frem til den 10. november 2016

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 11 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 11 i Husdyrloven meddelt 30. september 2010.

Tillægget har været i høring fra 01.12.2016 til 22.12.2016.

Herning Kommune har givet et tillæg til udvidelse af husdyrbruget på Trehøjevej 62, 7480 Vildbjerg. Tillægget er givet i medfør af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Tillægget bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser", "Landbrug" fra den 03-01-2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest den 03-01-2017..

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 868 af 03/07 2015 med efterfølgende ændringer

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26/11/2015 med efterfølgende ændringer

Med venlig hilsen
Pernille Kjeldsen
Miljøtekniker
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til tillæg nr. 2:

Ansøger

- Trehøjevej 62, 7480 Vildbjerg, Bjarne Refsgaard, E-mail: bcrefsgaard@mail.tele.dk

Naboer

- Christian Linde Volsgaard Lynggaard, Trehøjevej 64, 7480 Vildbjerg (nabo matrikulært)
- Kenneth Hjort Andersen, Trehøjevej 69, 7480 Vildbjerg

Lejet /forpagtet arealer

- Jesper Kølbæk Christensen, Tiphedevej 1, 7480 Vildbjerg
- Svend Hoff Larsen, Trehøjevej 66, 7480 Vildbjerg
- Anna Grete Krog, Løgagervej 31, 7480 Vildbjerg

Nedenstående er orienteret om meddelelse af tillæg nr. 2:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Trehøjevej 62, 7480 Vildbjerg, Bjarne Refsgaard, E-mail: bcrefsgaard@mail.tele.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Sagro, Nupark 47, 7500 Holstebro, Alice Nielsen, E-mail: ani@hflc.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Miljøteknisk beskrivelse og Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet og supplerende oplysninger fra ansøger samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at udvidelsen af dyreholdet, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse:

- at udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- at driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, hvorfor Herning Kommune meddeler tillæg nr. 2 til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til tillægget har været i høring i 3 uger fra 01.12.2016 til 22.12.2016. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger ejer eller forpagter selv alle udbringningsarealer, hvorfor der ikke er aftalearealer i det ansøgte projekt.

Udbringningsarealer

Der anvendes de samme arealer i ansøgningen om tillæg, som blev anvendt i den eksisterende miljøgodkendelse af 27. oktober 2008, samt i § 17 tilladelsen fra 11. september 2009.

Der sker ikke ændringer med sædskifter, efterafgrødeareal, kvælstofnorm mm på arealerne.

I miljøgodkendelse af 27. oktober 2009 er der givet tilladelse til tilført husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha, svarende til 20.722,29 kg N og 3.450,92 kg P. I dette tillæg tilføres der ligeledes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha, svarende til 22.802,37 kg N og 3.420,77 kg P, hvilket ikke er lig med eksisterende miljøgodkendelse.

Herning Kommune vurderer, at da tilførslen af kg N og kg P til udbringningsarealerne ikke er lig med tilførslen i den eksisterende miljøgodkendelse, så skal der vurderes på alle arealer på ny i dette tillæg.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstarts- og afslutningsmøde med ansøger og dennes miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget

- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024/Naturplaner
- Vandplaner 2009-2015

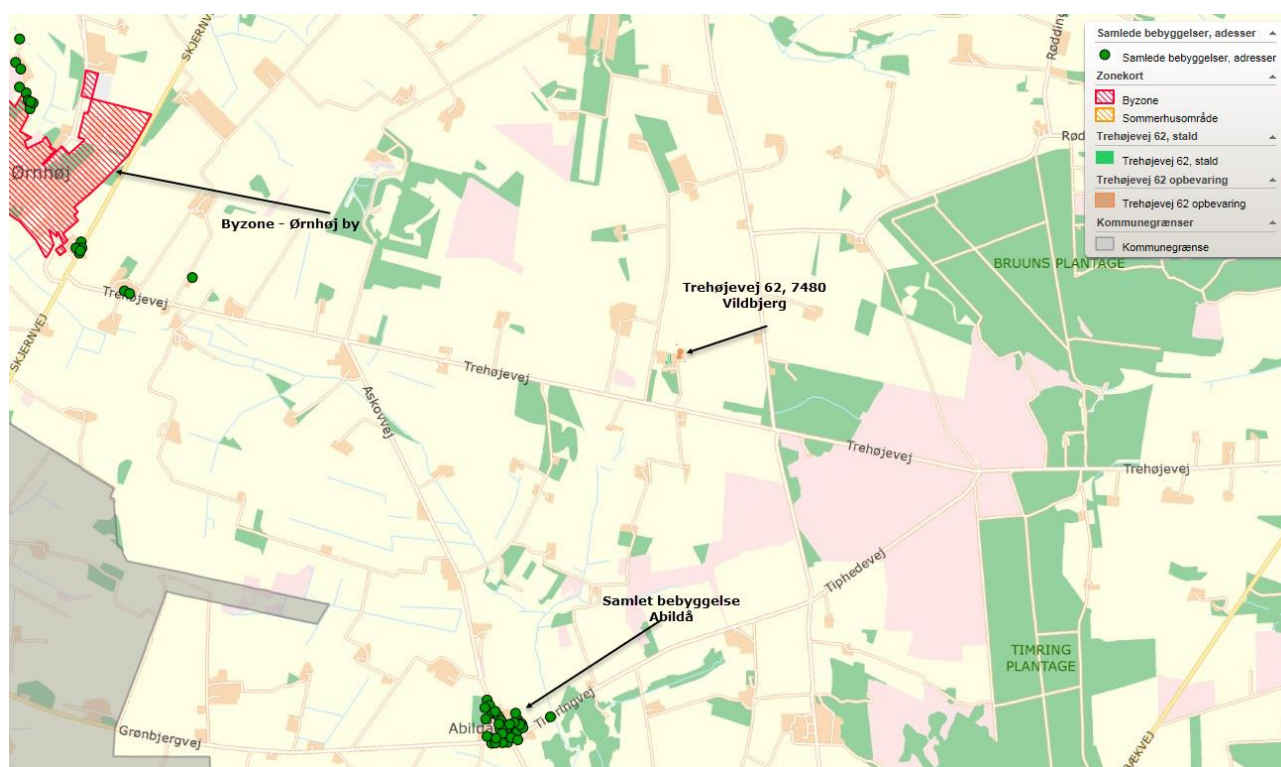
Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed

Anlæggets beliggenhed
Jævnfør §20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:
<ul style="list-style-type: none">• en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugsplicht, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren• et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde• et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Ejendommen ligger cirka 3,7 km, øst for Ørnhøj by. Nærmeste samlede bebyggelse, ligger cirka 2,5 kilometer sydvest for ejendommen. Se nedenfor.

Naboforhold Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Tabel 1, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone	214,93	2.501,31
Samlet bebyggelse	120,82	2.440,57
Enkelt bolig	67,97	373,91

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtavgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 252,85 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)(0,6)$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 4.619,29 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener.

Støj, støv, skadedyr, lys, affald, håndtering af gylle og brændstof.

Der sker ingen ændringer i driften på ejendommen i forhold til vurderingerne i godkendelsen fra 2008. Vi vurderer derfor, at forholdene er beskrevet i godkendelsen.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til vej. Trafikken ledes derfor ikke forbi nabo på Trehøjevej 64. Trehøjevej 69 ligger lige op til hovedvejen, og derved er det ikke udelukket at der kan komme flere kørsler forbi denne adresse. Trafikken vil således passere enkelte naboer, som der skal tages hensyn til, hvilket er i henhold til begrebet "godt landmandskab". Transporterne sker fortrinsvis indenfor normal arbejdstid.

I den ansøgte produktion øges antallet af transportere fra cirka 727 til 823 transportere årligt, svarende til 13,2 %. Det er primært antallet af transportere til afhentning af gylle som øges. De resterende gylletransporter sker via offentlig vej, men ingen af disse skal gennem byområder.

De typer af transportere, der i antal vægter mest efter projektets færdiggørelse, er

- 180 transportere i forbindelse med hjemmelavet foder
- 180 transportere ved afhentning af mælk
- 225 transportere med husdyrgødning

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transportere til og fra ejendommen.

Tabel 2, oversigt over antal transportere pr. år

Antal transportere	Nudrift	Ansøgt drift
Afhentning af mælk	180	180
Indkøbt foder	24	24
Hjemmelavet foder	180	180
Transport af husdyr til og fra ejendommen	12	12
Diesel	10	10
Fast besøg af dyrlæge	24	24
DAKA	10	11
Transport af gylle fra gyllebeholder til udbringningsarealer	130	225
Slagt	7	7
Andet, herunder inseminør mm.	150	150
I alt	727	823

Herning Kommune vurderer, at på trods af en stigning på 13,2 % i transportere, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 5354 m³. jvf. Konsulenterklæring. Denne beregning er inklusiv drikkevands-spild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvi-delsen på 10,8 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank 1	1994	30-11-2014	1.825	38
Gylletank 2	2009		3.000	62
Møddingssaffbeholder			94	
Markstak/kompost			34 m ³ /20 ton	
I alt			4.825	100

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE kvæg, får, geder
Kvæggylle	21.583,64	3.264,11	235,24
Dybstrøelse	1.746,73	236,66	17,75
Fraført til biogasanlæg	1.101,00	166,5	12,00
I alt	22.229,37	3.334,27	253,00

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgød-ning/afgasset biomasse/afsat ved afgræsning.

Dybstrøelse/fast gødning

På årsplan produceres 8,63 DE dybstrøelse fra kvæg, hvilket svare til omkring 101 m³.

Den faste gødning opbevares på ensilagepladsen, i gyllebeholder eller i markstak (hvis det er egnet, det vil sige at der er tale om kompost).

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kom-mune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af hus-dyrbrug, kan der, i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion, ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodken-delse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer, der ligger i nitrutfølsomt indsatsplanområde, nitrutfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitrutfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der også en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

En del af arealerne ligger i nitrutfølsomme indvindingsområder/ nitrutfølsomt indsatsplanområde. Udvasningen af kvælstof fra mark 1-0, 1-1, 2-0, 4-0, 6-0, 7-0, 8-0, 10-0, 11-0, 12-0, 13-0, 14-0, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 36-0, siger fra til 51 mg nitrat pr. liter til 52 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift sammenlignet med nudrift.

Herning Kommune gør opmærksom på at der er en 5 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring markvandingsboringer, havevandingsboringer og private drikkevandsboringer. Tilsvarende er der en 25 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandværksboringer (almen vandforsyning).

Følgende boringer er registeret på ejendommens arealer:

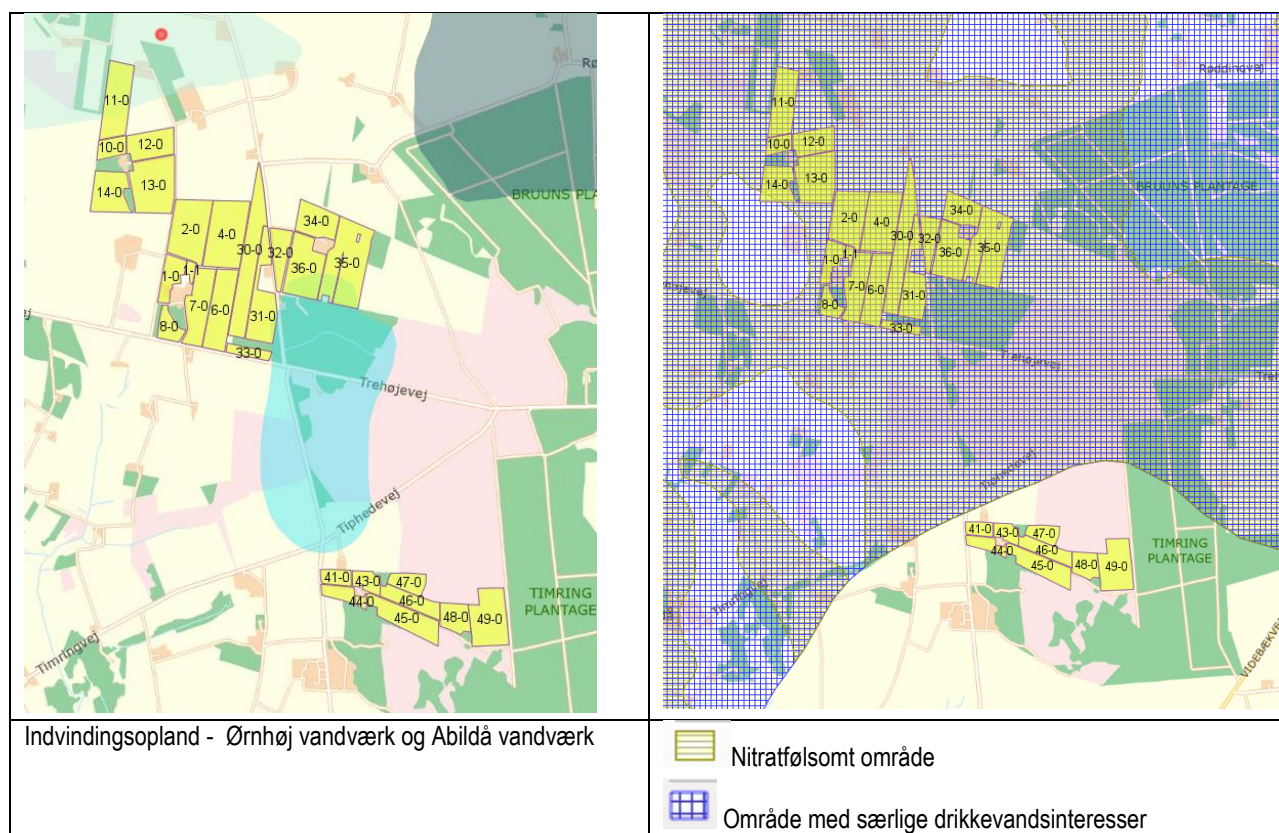
- Lige udenfor Mark 14-0, havevandingsboring, DGU-nr. 84.2286, der skal være mindst 5 m sprøjte- og gødningsfri zone omkring boringen
- Mark 7-0, markvandingsboring, borings ID nr. 64766, der skal være mindst 5 m sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringen.
- Mark 35-0, markvandingsboring, borings ID nr. 64329, der skal være mindst 5 m sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringen.

En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitrutfølsomme indvindingsområder (NFI) og i et godkendt indsatsplanområde, Abildå vandværk - og Ørnhøj vandværk, har indvindingsopland indenfor NFI områder. For placering se nedenfor.

- En del af areal 11-0 er beliggende indenfor NFI og i indvindingsoplandet til Ørnhøj vandværk
- En del af areal 31-0, 35-0, 36-0 er beliggende indenfor NFI og i indvindingsoplandet til Abildå vandværk
- Arealerne 1-0, 1-1, 2-0, 4-0, 6-0, 7-0, 8-0, 10-0, 11-0, 12-0, 13-0, 14-0, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 36-0 er beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser

Der er foretaget udvaskningsberegninger for udbringingsarealerne, der er beliggende indenfor NFI. Beregningerne viser, at udvaskningen ligger på 52 mg N/l ud af rodzonen.

Ifølge beregningerne overstiger udvaskningen fra rodzonen i ansøgt drift 50 mg nitrat pr. liter (52 mg nitrat pr. liter), og udvaskningen forøges fra nudrift til ansøgt drift (1 mg nitrat pr. liter). Idet arealerne ikke ligger i Nitratklasse 3 og idet de overholder planteavlensniveau, vurderer Herning Kommune, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning. Ud fra disse beregninger vurderer Herning Kommune, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med vurdering af beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der for udvidelsen på ejendommen er valgt samme sædskifte, et K4-sædskifte, som referencesædskiftet på alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Søer

Der er ingen vandhuller/søer på udbringningsarealerne. Ingen udbringningsarealer ligger ned til en beskyttet sø

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af nogle søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

Ingen af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af nogle vandløb, da der ikke er nogle.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande. I Herning Kommune er der udpeget nitratklasse 2 jorde med det nye nitratkort fra marts 2016.

Beregning af nitratudvaskning

Alle 142,10 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-vandområde, der er meget sårbart over for kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : 1,7 DE/ha.

DE_{reel} : 1,7 DE/ha.

Da DE_{reel} er lig med DE_{max} , er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : 79,1 kg N/ha.

KgN/ha DE_{reel} : 79,1 kg N/ha.

Da kg N/ha DE_{reel} er lig med kg N/ha DE_{max} , er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og de brugte virkemidler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplande til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystoplandet

Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

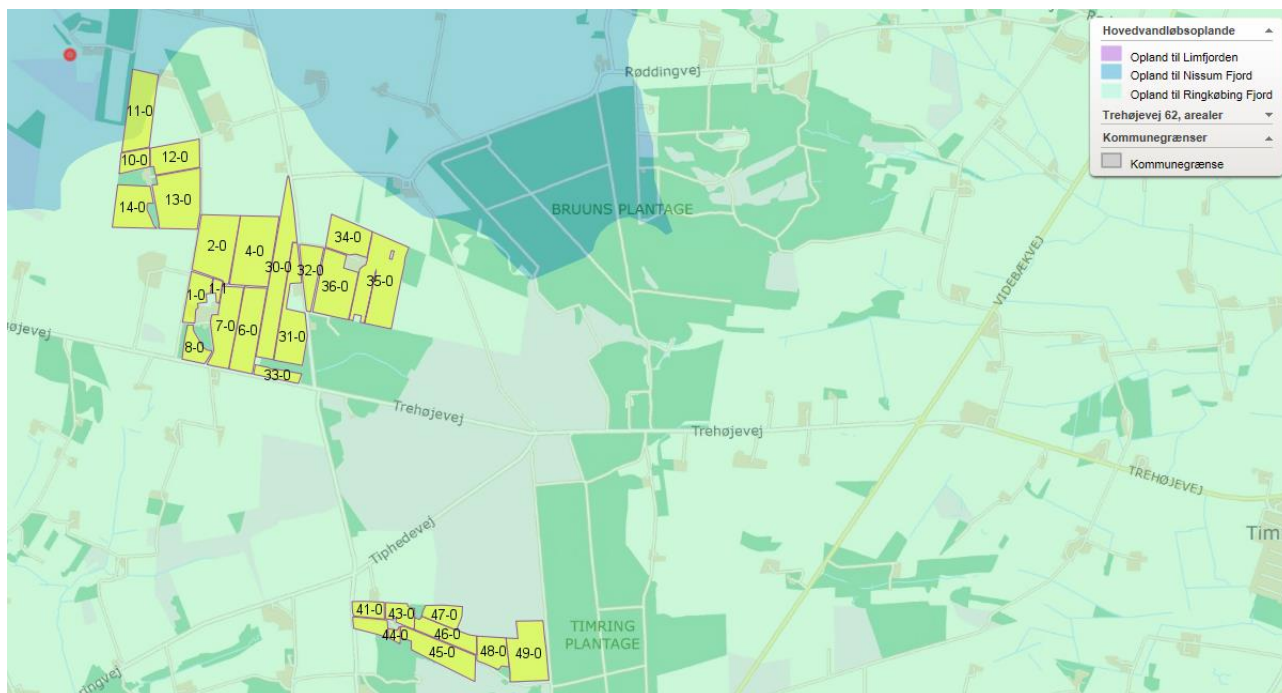
I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug. Et planteavlbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Nitratpåvirkning af Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord

Beregning af nitratudvaskning

Dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord, har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et planteavlbrug⁵.

⁵ Miljøstyrelsen, se deres hjemmeside med WIKI vejledning.

Udvaskningen for planteavlbrug er ifølge ansøgningskema 90775:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	81,9
Merudvaskning fra husdyrbrug	-2,8

Den faktiske udvaskning i ansøgt drift er beregnet til 79,1 kg N/ha, hvilket ligger under niveauet for et plantebrug.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealerne ligger udenfor nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-områder i forhold til overfladevand er overholdt. Herning Kommune vurderer, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Ringkøbing Fjord / Limfjorden.

Fosfor

Fosforoverskud
<p>I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug⁶, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.</p> <ul style="list-style-type: none"> – For arealer på drænedet lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0). – For arealer på drænedet lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1). – På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2). – For arealer på drænedet lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3). <p>Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.</p>

⁶ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

Udbringingsarealer i opland til Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord

Alle udbringingsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord. Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord er udpeget som Natura 2000-områder overbelastet med fosfor⁷.

Alle udbringingsarealer ligger i fosforklasse 0. Ingen af udbringingsarealerne er beliggende på lavbund, hvorfor der ikke stilles krav om fosforbalance på udbringingsarealerne i ansøgningen.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringingsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau.

Der udbringes i ansøgt drift 23,5 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 21,3 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringingsarealer på 2,1 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 2,2 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Herning Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke stilles skærpede vilkår jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §11 stk. 2. Endvidere vurderer Herning Kommune at kravene i Habitatdirektivet er overholdt.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2007

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2007 til og med den ansøgte udvidelse i dette tillæg, har en negativ virkning på nærliggende naturområder, er der lavet beregninger på to områder, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i ansøgningsskema nr. 6800 af 30. maj 2008 og seneste ansøgningsskema nr. 90775 fra den 7. september 2016, hvor nudriften er den produktionen der er pr. 1. januar 2007 var på ejendommen og den ansøgte produktion, som den ser ud i denne godkendelse, er ansøgt drift.

Nærmeste naturområde er en § 3 hede beliggende ca. 220 meter sydvest for anlægget. Der er i ansøgning nr. 90775 beregnet en merdeposition på 0,1 kg N/år og en totaldeposition på 0,8 på heden.

Herning kommune har i en scenarieberegning, beregnet belastningen fra den samlede udvidelse, fra driften pr. 1. januar 2007 og til den ansøgte drift.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen. Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører et fald i kvælstofemissionen på 187,98 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 2.032,10 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 79,48 kg N/år ud over det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

⁷ For udpegning se hjemmesiden med arealinfo, vælg landbrug, fosforklasser.

Herning Kommune vurderer at, med den valgte staldtype overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Arealstatus

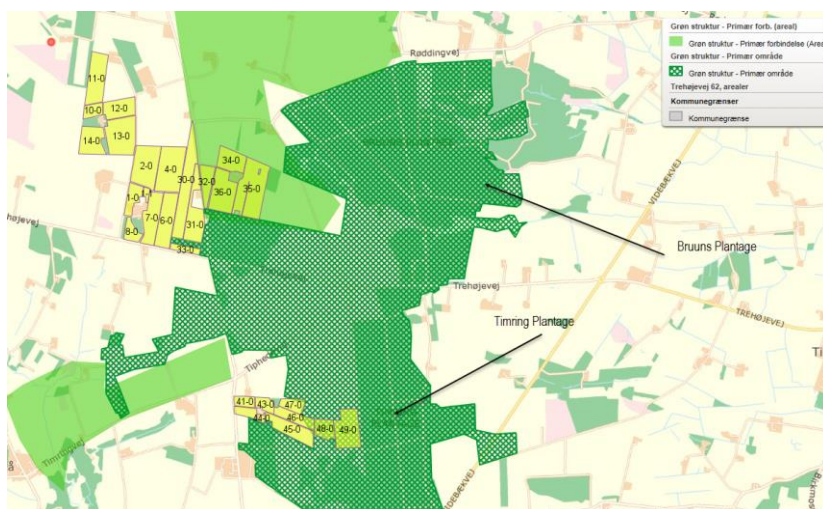
Udbringingsarealerne er på i alt 144,04 ha, hvoraf 38,93 ha er forpagtningsarealer. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,7 DE/ha. Der udbringes i alt 240,99 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,7 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringingsareal til husdyrgødning.

Grøn struktur

En del af udbringingsarealerne (32-0, 34-0, 35-0, 36-0, 46-0, 47-0, 48-0, og 49-0) ligger ved Timring plantage og Bruuns plantage, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som grøn struktur. Se nedenfor

..

Grøn struktur er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet

Herning Kommune vurderer, at almindelig landbrugsdrift i dette tilfælde ikke vil påvirke grøn struktur.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁸- og Fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder⁹.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Staldanlæggene er beliggende omkring 9,2 km sydøst for nærmeste kategori-1 natur, Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø. Se kort på næste side.

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede, Natura 2000 område N64

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede er udpeget som Natura 2000 område N64, samt EF-habitatområder H57 og H225. Natura 2000-området ligger cirka 9,2 km sydøst for husdyrbruget og cirka 8,0 km fra nærmeste udbringningsareal.

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidste istid – de såkaldte bakkeøer - og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod. Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes derudover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levested for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

⁸ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

⁹ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng
2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
		9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bæklampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

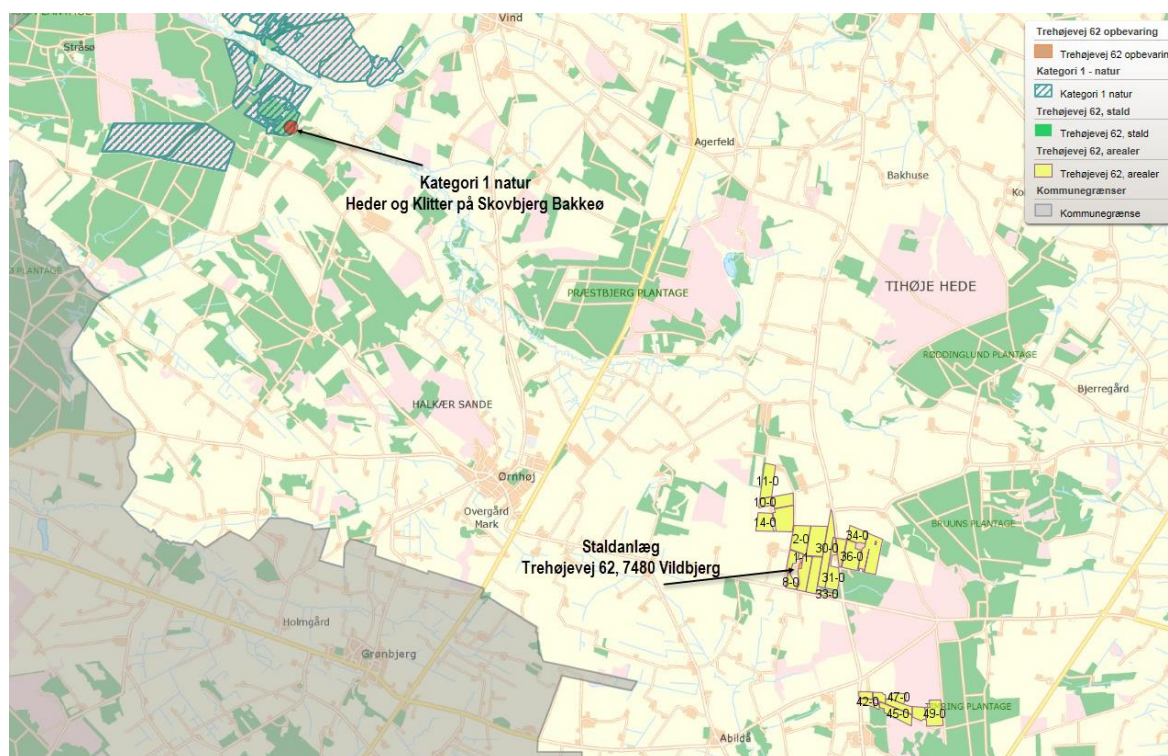
De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Baggrundsbelastningen for området er i forvejen på mellem 14 og 15 total N.

Ammoniakdisposition til naturområdet er på 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition.

Navn	Kategori	Merdeposition (kgN)	Totaldeposition (kgN)
Nærmeste N2000 - nordvest	1	+0,0	0,0

Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition, er kravet overholdt.

Intet af harmoniarealet er beliggende mindre end 100 meter fra eller indenfor et Natura-2000 område. Dermed er der ingen væsentlig tab af ammoniak fra udbringning af husdyrgødning fra harmoniarealet til Natura-2000 området.

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden¹⁰ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE¹¹ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Ammoniakdisposition til kategori 1 naturen er på 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition.

Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og en totaldeposition, er kravet overholdt uanset andre husdyrbrug, og det er derfor ikke relevant at regne på kumulation.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹²
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 3 hede) er beliggende omkring 760 meter sydøst for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 hede) er beliggende omkring 224 meter syd for staldanlægget. Se kortet nedenfor.

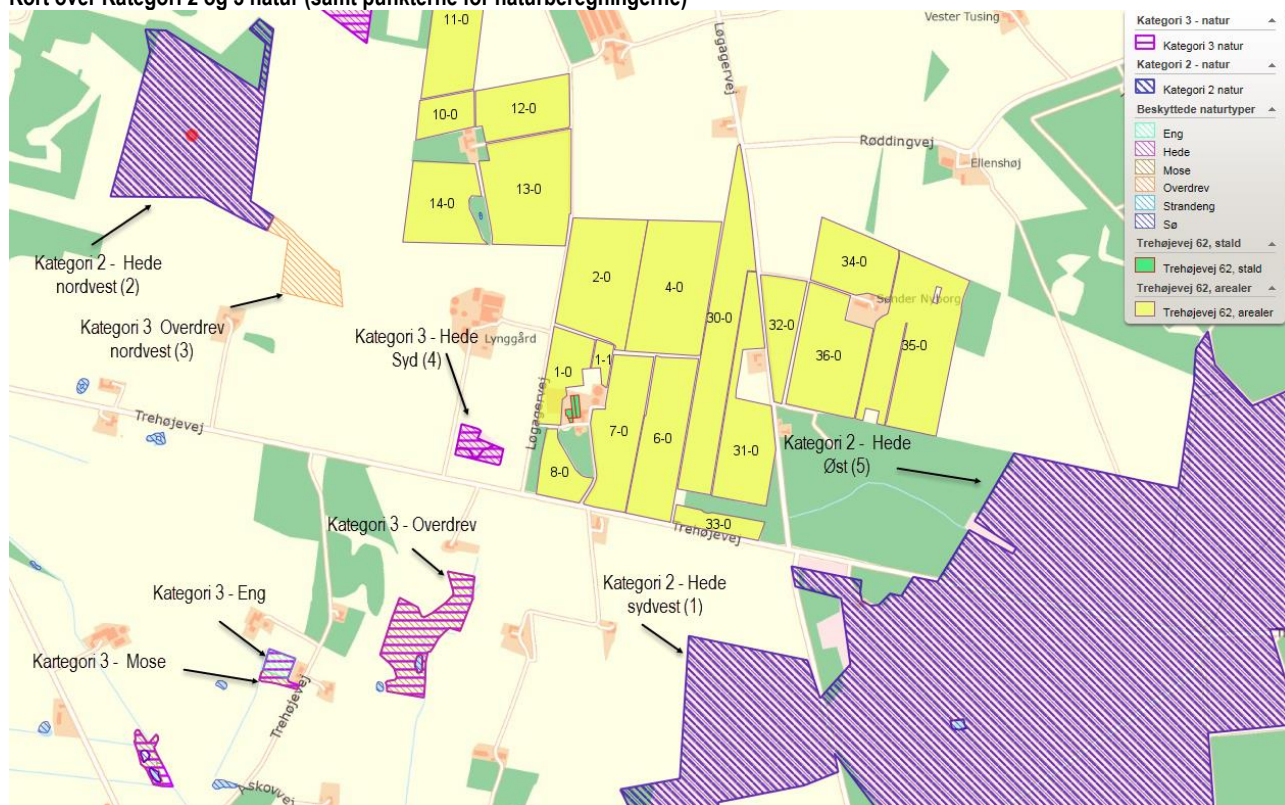
¹⁰ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

¹¹ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

¹² 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

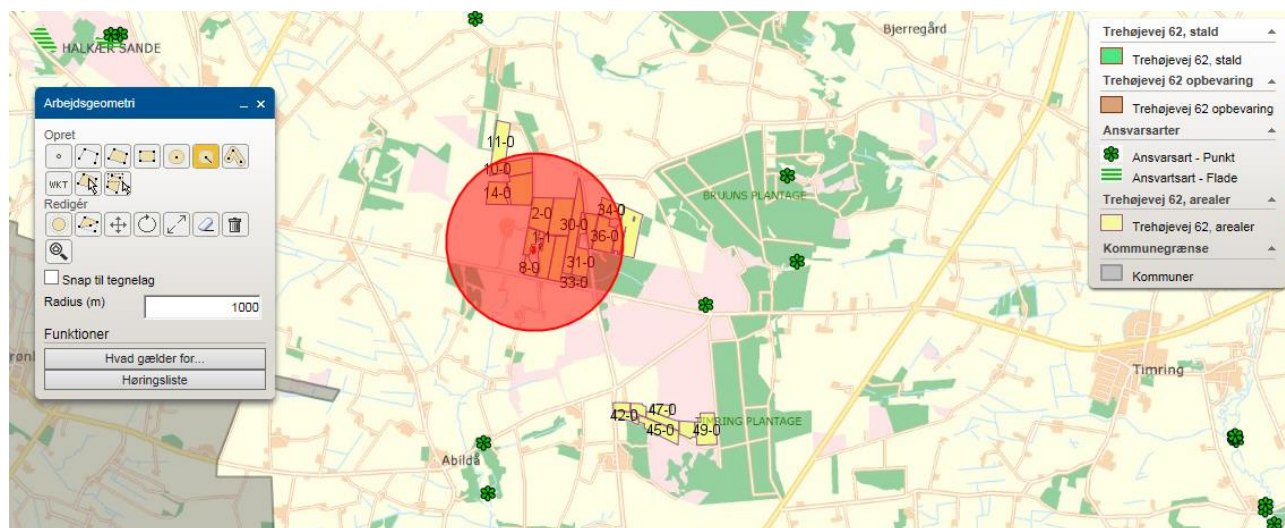

Kort over Kategori 2 og 3 natur (samt punkterne for naturberegningerne)

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Kort over anlæggets placering i forhold til ansvarsarter

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der pt. ingen ammoniak følsomme skove.

Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i ansøgningsskema 90775 version 4 .

Punkt	Navn	Kategori	Merdeposition (kgN)	Totaldeposition (kgN)	Afstand til stald/lager
1	Hede -Sydøst	2	+0,0	0,1	760
2	Hede - nordvest	2	+0,0	0,1	1088
3	Hede- øst	2	+0,0	0,1	1036
4	Overdrev- nordvest	3	+0,0	0,2	766
5	Hede - syd	3	+0,0	0,8	224

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Der er ikke registreret § 3 naturområder inden for udbringningsarealerne. Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen.

Samlet vurdering: Ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹³ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

I Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstoffbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølle-guldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan

¹³ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, i umiddelbar nærhed af/på udbringningsarealerne eller inden for 1.000 meter af anlægget.

Da alle udbringningsarealerne tidligere har været anvendt til intensiv landbrugsdrift, indebærer dette ikke opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer.

Der er ikke registreret søer/vandhuller i nærheden af udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at alle udbringningsarealerne tidligere har været anvendt til intensiv landbrugsdrift, derfor vil landbrugsdriften ikke have en væsentlig negativ påvirkning af de beskyttede plante- og dyrearter. Endvidere vurderes det at der ikke er registreret beskyttede plante- og dyrearter i nærheden af staldanlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

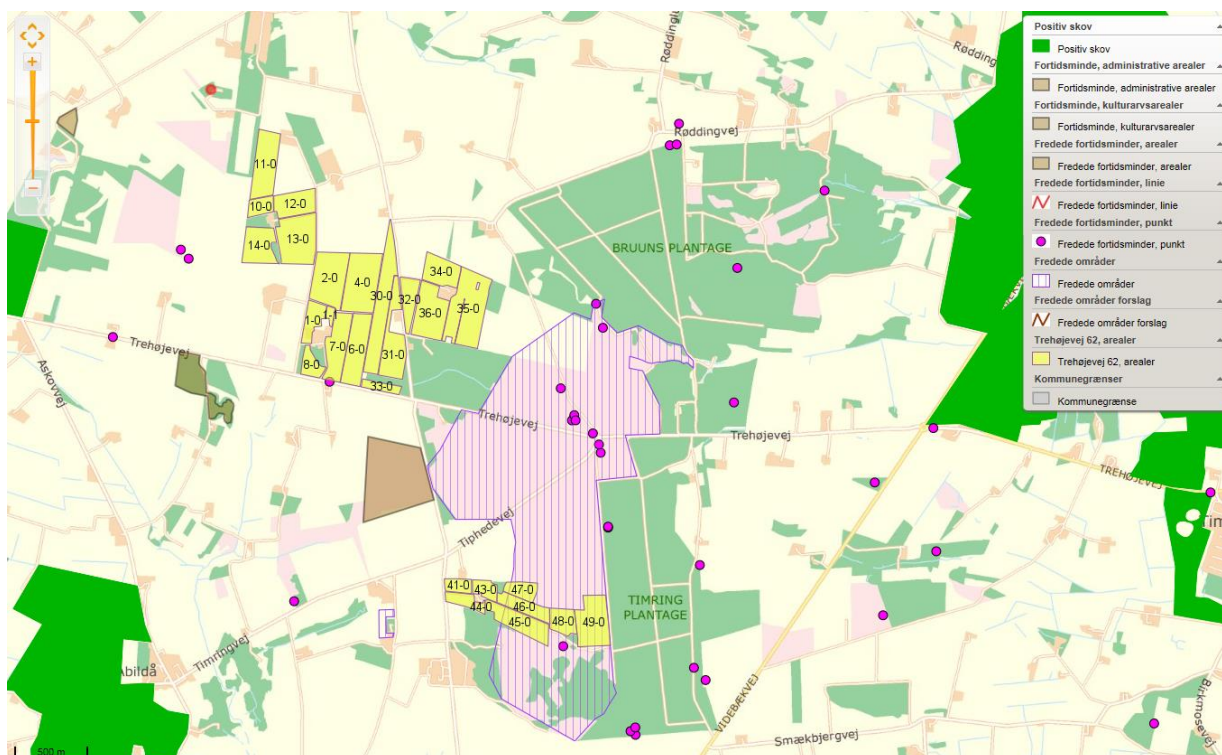
De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil staldanlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Der er registeret beskyttede diger og kulturmiljø (brunkul) indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealet mark 7-0.

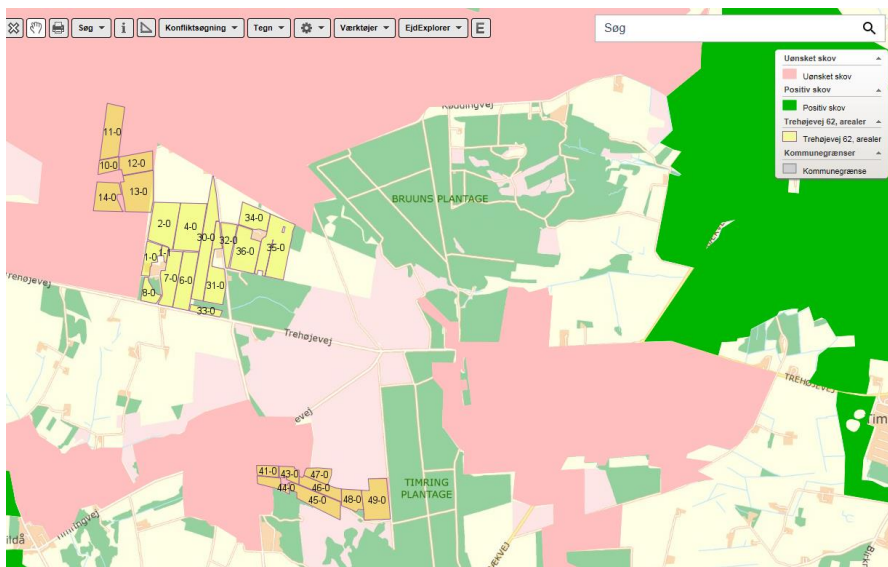
Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og grøn struktur for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

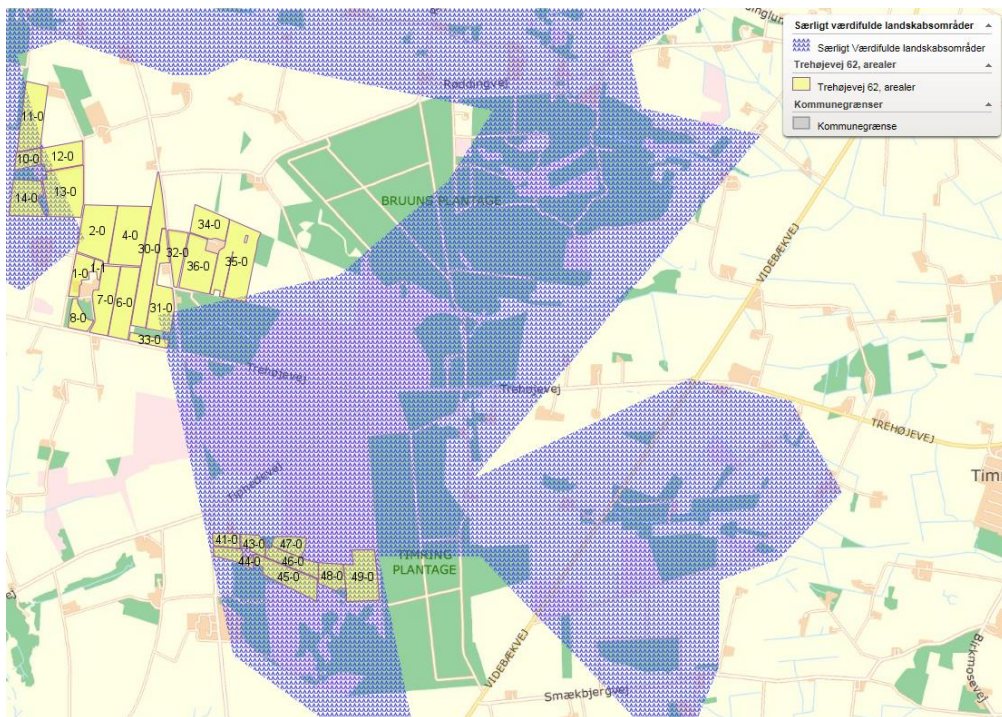
- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Andre udpegninger

En del af markerne ligger i område, hvor skovrejsning er uønsket. Da der er tale om almindelig jordbrugsdrift, er projektet ikke i strid med udpegningen.

Følgende udbringningsarealer 10-0, 12-0, 13-0, 14-0, 15-0, 31-0, 41-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0 og 49-0, ligger helt eller delvist i et landskabeligt interesseområde. Området er udpeget i Herning Kommuneplan 2013-2024. Ifølge kommuneplanen udelukker varetagelsen af de landskabeligt værdifulde områder ikke landbrugsdrift, idet landbruget ofte vil være med at bibeholde de landskabelige værdier. Derfor har udpegningen ingen betydning for byggeriet.

Herning Kommune vurderer, at selvom udspretningsarealerne er beliggende i landskabeligt interesseområde og et areal ligger op ad et dige har udvidelsen af husdyrholdet umiddelbart ingen betydning for kulturmiljøet.

Gennemgang af BAT for Trehøjevej 62, Vildbjerg

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fodring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for kvægbruget på Trehøjevej 62, Vildbjerg blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT. Der foretages ingen ændringer i management, affaldshåndtering, olie/kemikalie håndtering og udbringning af husdyrgødning. Der foretages derfor ingen vurderinger af disse forhold i dette tillæg.

Vurdering af BAT i forhold til § 11 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Fodringsstrategier
2. Staldsystemer
3. Forbrug af vand og energi
4. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gennem i min 5 år).

Ansøger er tilsluttet vandværk, derfor registreres vandforbruget hver dag. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, som sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen

Hvert år udarbejder ansøger i samarbejde med planteavlskonsulenter en mark- og gødningsplan for ejendommens jorder og aftalearealer, som sikrer at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

Faseforing

- At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode
- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- Når der skal tages hensyn til energibehov skal fodringen overholde de anbefalede fodernormer for hhv. ammekøer, kvier, malkekøer, opdræt, slagtekalve/ungtyre, goldkøer mm.
- Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af kvæg.

I praksis er der ikke fastsat vejledende fosforemissionskrav for kvægbesætninger. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Miljøstyrelsen vurderer på denne baggrund, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

På denne ejendom fodres der med store mængder grovfoder, hvorfor fodertiltag ikke vurderes at være mulige. Der er fremsendt markplan, der viser at der køres med over 70 % græs, majs og helsæd på udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

Gennemgang af BAT for staldanlægget

Udvidelsen af dyreholdet foregår i eksisterende staldbygninger. Da kostalden er velfungerende, har ansøger ikke umiddelbart planer om en gennemgribende renovering. Der indsættes spalteskrabere på højre side af kostalden, hvor køerne går. Skraberen kører kun i denne side, da det er problematisk at indsætte skraber i den venstre side af stalden (her går kvier og goldkøer). Grunden til dette er, at her sker overkørsel ved fodergangen. Der er sendt beregninger ind på, at der ved at sætte skraber i venstre side vil kunne hentes 129 kg N/år. Det oplyses at en skraber koster mellem 85 og 90.000 kr., Afskrivningen på en skraber vil jf. ansøger være mellem 7 og 8 år med en rente på mellem 7 og 8 %. Prisen pr. kg N fjernet pr. år vil således være på mellem 110 og 136 kr. Spalteskrabere medfører en reduktion i ammoniakemissionen med omkring 25 %.

Det er ifølge ansøger således ikke muligt at renovere staldene indenfor de økonomiske rammer (100 kr. pr. kg N pr år), som angivet af Miljøstyrelsen. Det er økonomisk uproportionalt at sætte skraber ind i den anden side af stalden i den eksisterende, hvorfor de vejledende emissionsgrænseværdier er opfyldt ved indsættelse af skraber i den eksisterende stald.

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 2031,10 kg. N / år og overholder derved ikke helt Herning Kommunes BAT niveau på 1889,32 kg. N / år.

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2032,10 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	1889,32 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Nej
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	142,78 kgN/år

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild

Ansøger er tilsluttet vandværk både ved privat husholdning og husdyrproduktionen, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges.

Table 5, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drift	4.260 m ³	6.000 m ³
Markvanding	135.800 m ³	135.800 m ³

Der bruges cirka 450 m³ vaskevand årligt til rengøring af stalde. Endvidere bruges der cirka 4.850 m³ vand til drikkevand til dyrene og ca. 10 m³ vand til vask af maskiner mm. Spildevand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vand fra køling af mælk genbruges til brugsvand i driftsbygningen.
- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner repareres hurtigt
- Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.

Det fremgår af tabel 8, at vandforbruget på ejendommen forventes at stige med 40 % i ansøgt drift. Det forøgede vandforbrug i stald-anlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner, malkemaskiner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vand-installationer er fyldestgørende.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne, andre steder
- At lyset i stalde i dagtimerne kun er tændt efter behov
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvin-ding mm.

- At der sker en aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i minimum 5 år
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet

Stigningen i strømforbruget i ansøgt drift skyldes primært et større forbrug af strøm til mælkekølingsanlægget (flere køer) samt et større behov for drikkevand.

Mælkekøling og drift af røreværk i mælketank skal foregå på den mest energirigtige måde, samtidig med at der sikres et optimalt nedkølings- og opbevaringsforløb for mælken, hvorved kvaliteten bedst muligt fastholdes. Anlægget bør derfor kontrolleres mindst en gang om året af et autoriseret kølefirma.

Energibesparende foranstaltninger

- Varmegenindvinding fra mælkekølingsanlæg til opvarmning af stuehus og kontor
- Naturlig ventilation
- Daglysstyring og begrænset natbelysning er etableret i kostalden
- Begrænset/ingen natbelysning i kalvestaldene
- Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer
- Frekvensstyret vakuumpumpe

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 6, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	10.400 liter	10.400 liter
Elforbrug	123.000 Kwh	123.000 Kwh

Ventilation og varmegenindvinding

Der er naturlig ventilation i kostald og ungdyrstald. Den ene kalvestald er forsynet med mekanisk undertryksventilation.

Overskudsvarme (varmegenindvinding) fra mælkekølingsanlægget genbruges til opvarmning. Varmen anvendes til opvarmning af brugsvand i driftsbygningen.

Energibesparende foranstaltninger

- Kostalden, hvor størstedelen af dyrene er placeret, er udstyret med naturlig ventilation
- Overskudsvarme fra køling af mælk benyttes til opvarmning af brugsvand i driftsbygningen.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder/ensilage til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Årligt forbrug	Før	Efter
Olie/gas	10.400 liter	10.400 liter
Elforbrug	100.000 kwh.	110.000 kwh
Heraf markvanding	23.000 kwh	23.000 kwh
Vandforbrug	4.260 m ³	5.310 m ³

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til energibesparelse er fyldestgørende.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 10,2 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Trehøjevej 62, Vildbjerg er beregnet til 1889,32 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 2032,10 kg N/år i ansøgt drift. Selvom BAT ikke er helt overholdt (mangler 142,78 kg N/år), vurderes det alligevel, at BAT overholdes. Dette er grundet i fremsendte beregninger, som påviser at de sidste 142,78 kg N ikke kan hentes inden for et beløb på max 100 kr. pr. kg N pr år. Dermed overholder bedriften på Trehøjevej 62 det beregnede BAT-niveau.

Fravalg af skraber i venstre side af stalden:

Kostalden: Sengestald med spalter (kanal, bagskyl og ringkanal)

Der er indsat skraber i højre side af kostalden hvor køerne går. Skraberer kører kun i den side, da det er problematisk at få den over i venstre side pga. overkørsel ved fodergang.

Ved at indsætte skraber i venstre side af stalden (kvier og goldkøer) vil man kunne reducere ammoniakemissionen med ca. 129 kg N/år.

En skraber koster mellem 85-90.000 kr. og afskrivningen vil typisk være 7-8 år med en rente på 7-8 % (banklån /kassekredit) – dvs. prisen pr. kg N fjernet pr. år vil være mellem 110 -135 kr. Miljøstyrelsen har tidligere defineret, at BAT-teknologier, der koster over 100 kr. pr. kg N ikke er BAT.

Derfor vurderes det ikke at være rentabelt sætte skraber op i venstre side af stalden.

Kviestald og goldkostald:

Ved at indsætte skraber i kviestalden vil man kunne reducere ammoniakemissionen med ca. 46,6 kg N/år – jf. ovenstående beregninger mener Herning Kommune ikke, at det vil være rentabelt sætte skraber op i kviestalden.

Fravalg af forsøringsanlæg

Forsuring af gylle er baseret på et kemisk princip. I gyllen findes ammoniak (NH_3) og ammonium (NH_4^+). Ammoniak er en gasart og kan derfor fordampe, mens ammonium er bundet i gyllen i form af næringssalte. Der er en kemisk ligevægt imellem NH_3 og NH_4^+ .

Ved at sænke gyllens surhedsgrad forskydes ligevægten over mod ammonium (NH_4^+) hvor der stort set ikke dannes ammoniak (NH_3) i gyllen.

Der er i dag ikke gylleforsuring på ejendommen, da forsuring er en relativ stor investering. Derfor er der ikke lavet yderlige beregninger på dette, da det antages at det ikke kan etableres for under 100 kr. /kg. N – dvs. max. 14.300 kr./år

Fravalg af overdækning af gyllebeholder

Kvæggylle danner naturligt et godt flydelag, som forhindrer ammoniakfordampning.

Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder, 2010 viser i beregningerne, at teltoverdækning koster ca. 195 kr. pr. kg reduceret N inklusiv værdien af sparet handelsgødning ved 250 DE.

Ved overdækning af tanken på den aktuelle ejendom kan ammoniakemissionen reduceres med 105 kg N/år. Prisen for en overdækning koster ~165 – 180.000 kr. og afskrivningstiden vil typisk være 8 år med en rente på 7-8 % (banklån /kassekredit) – dvs. prisen pr. kg N fjernet pr. år vil være mellem ~263 -329 kr. Ansøger mener derfor ikke, at det er BAT at overdække beholderen, da Miljøstyrelsen tidligere har defineret at BAT-teknologier, der koster over 100 kr. pr. kg N ikke er BAT.

Herning Kommune vurderer at der ikke vil være proportionalitet i overdækning af gyllebeholderne hos ansøger.

Fodringsstrategier

Det er generelt svært at praktisere fodertiltag på ejendomme med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten kan variere meget fra år til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertiltag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladene.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT inden for rammerne af proportionalitetsprincippet, i forhold til ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejds gange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse

Bilag 1 - Oversigtsplan

Bilag 2 – Markoversigt

2016	
Bjarne Refsgård Trehøjvej 62 7480 Vildbjerg Heden & Fjorden Plante & Miljø 9629 6666	Udarbejdet af: Alice Nielsen Tlf. 97386385 Dato: 07-09-2016
Heden & Fjorden	
Udarbejdet i Næsgaard Markkønt ADVICER	

gsteam